

Rynek pracy na Górnym Śląsku – analizy i prognozy

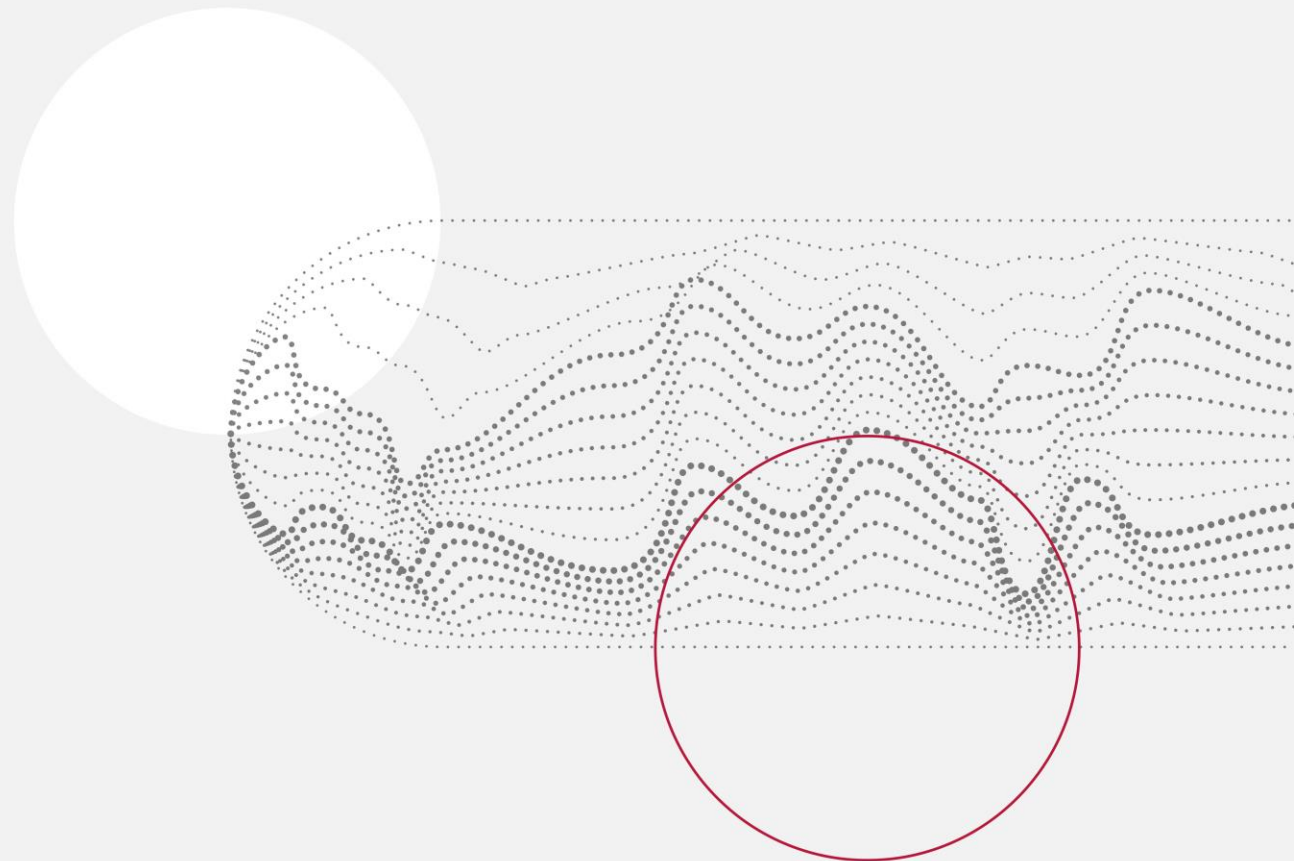
PIOTR LEWANDOWSKI

BoMiasto

Europe Beyond Coal

02.06.20

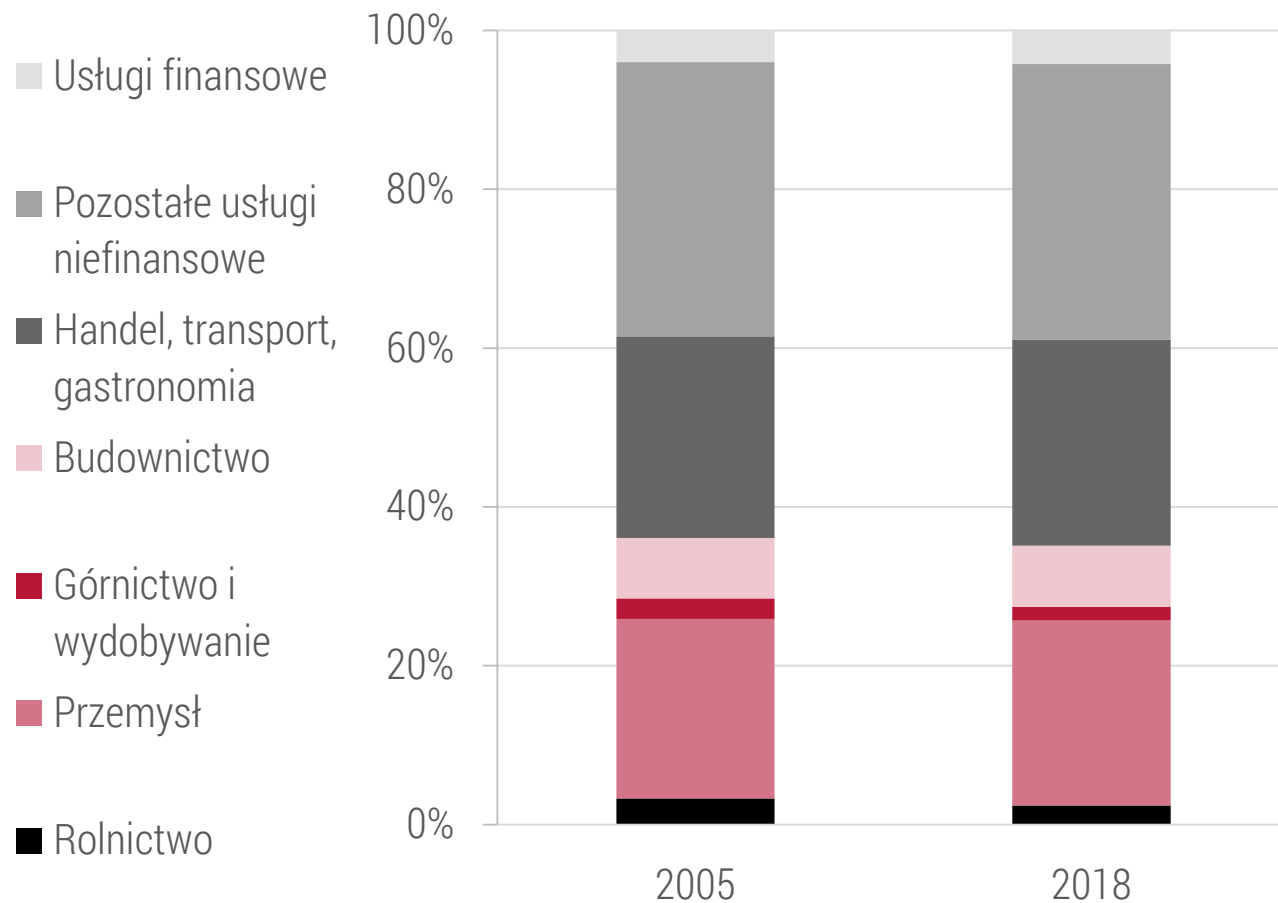
DIAGNOZA

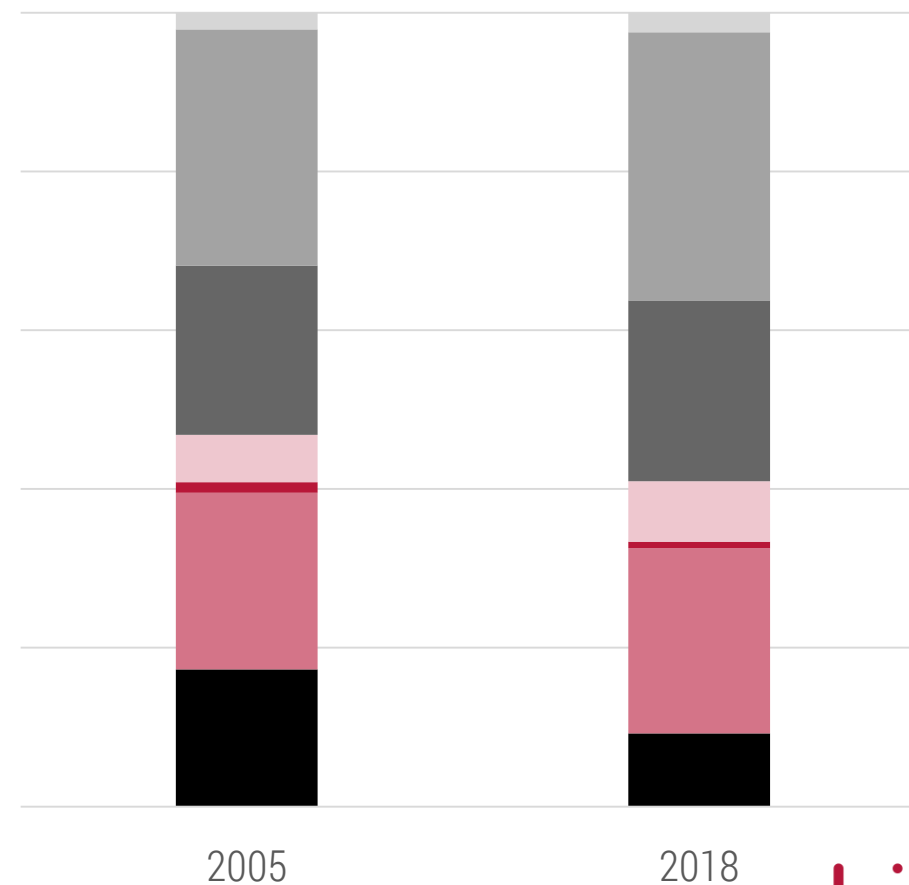
Górnictwo tworzy 2% wartości dodanej i ok. 1% miejsc pracy w Polsce

Wartość dodana w gospodarce wg sektorów

Zatrudnienie w gospodarce wg sektorów

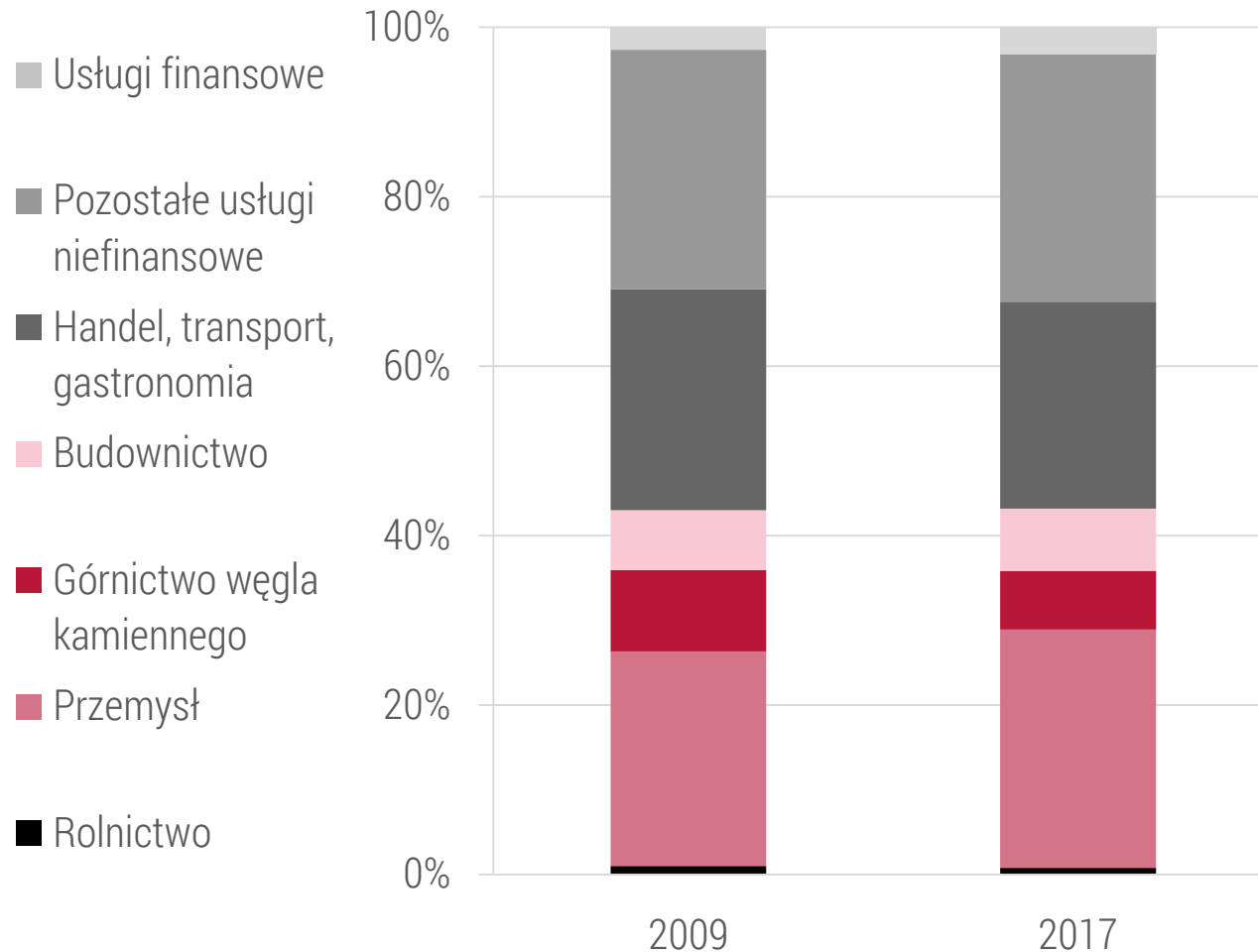

Źródło: opracowanie na podstawie danych Eurostat i GUS

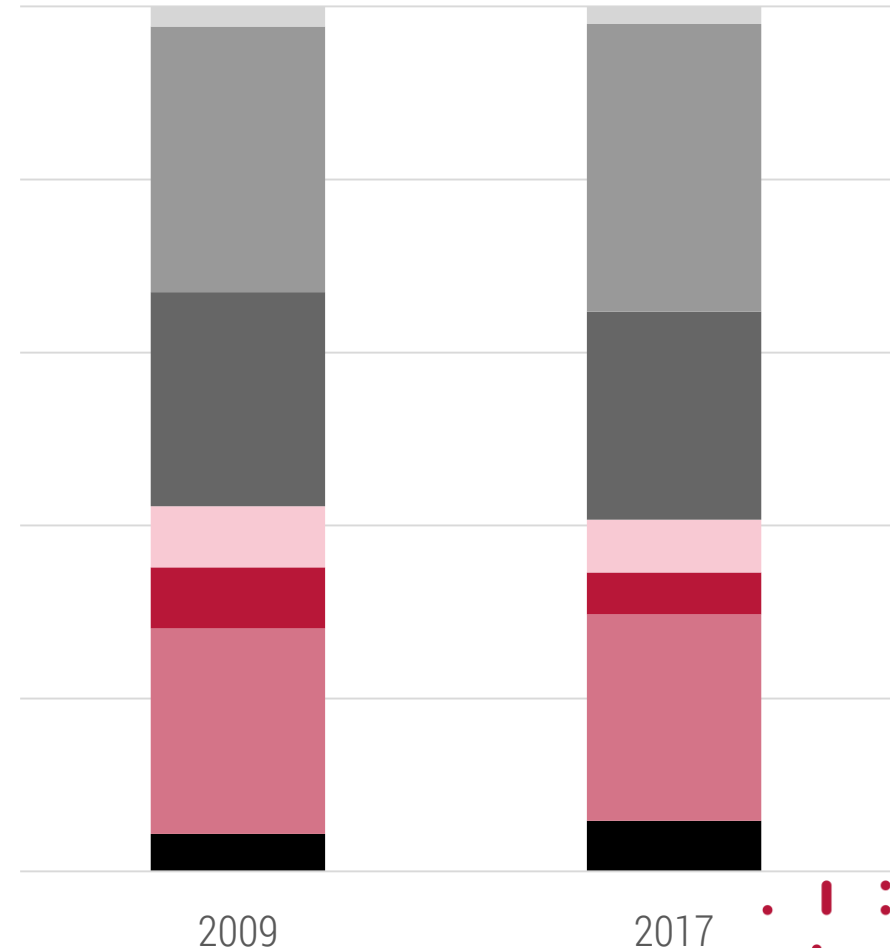
Na Śląsku górnictwo tworzy 7% wartości dodanej i blisko 5% miejsc pracy

Wartość dodana w woj. śląskim wg sektorów

Zatrudnienie w woj. śląskim wg sektorów

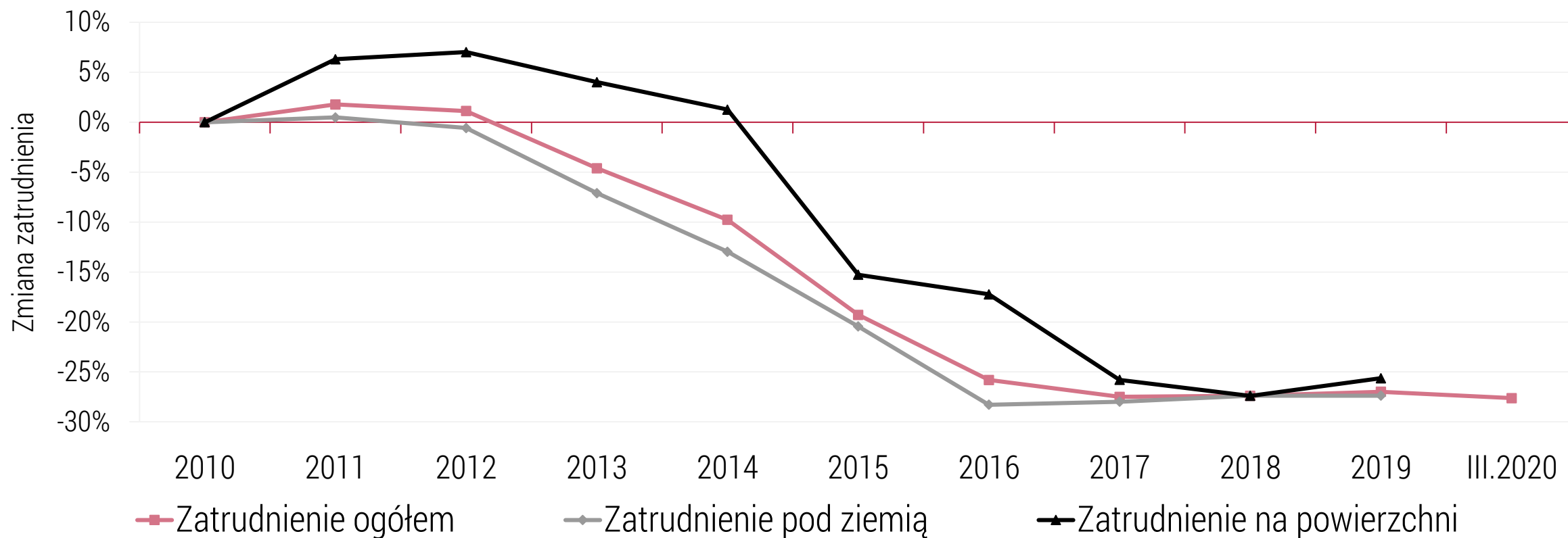

Źródło: opracowanie na podstawie danych ARP i GUS

Poziom zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego obniża się. Na koniec marca 2020 wyniósł 82,5 tys. osób

Zmiany zatrudnienia w sektorze górnictwa węgla kamiennego względem 2010 r.

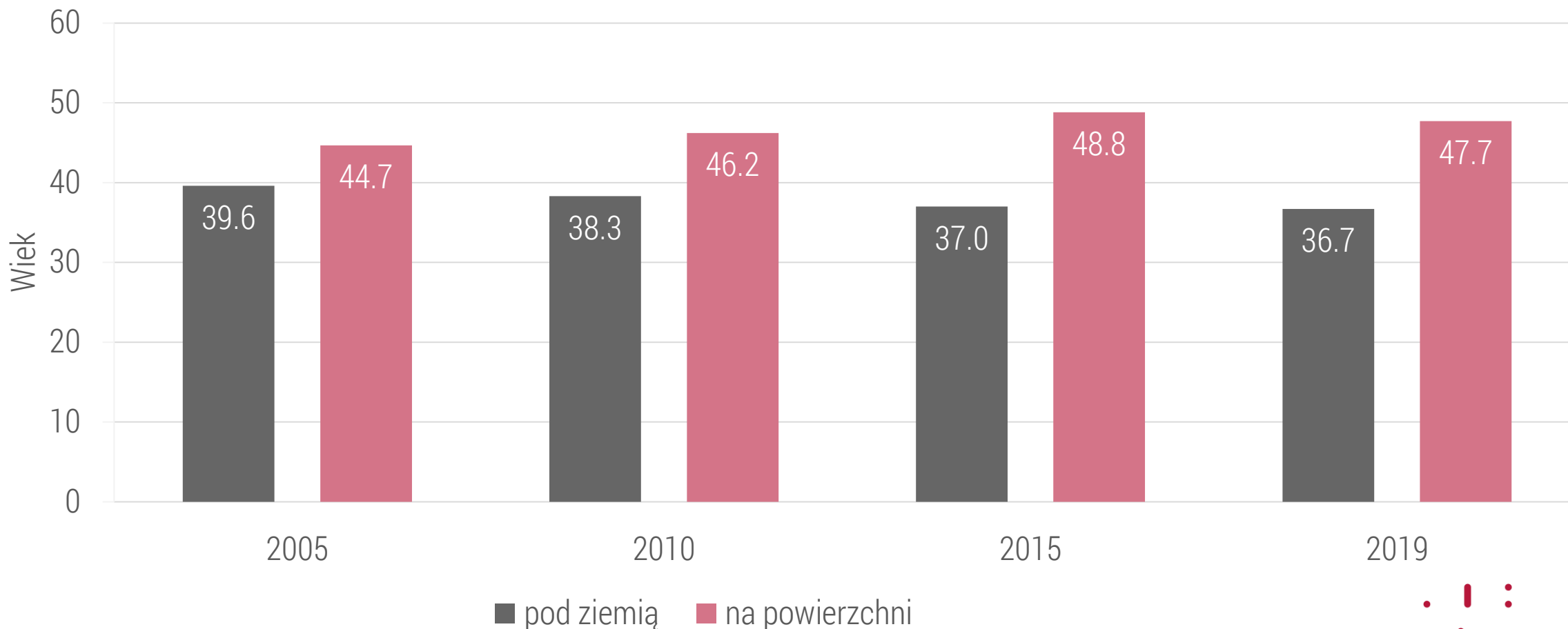

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARP

Obniża się średnia wieku osób pracujących pod ziemią, ale rośnie średnia wieku osób pracujących na powierzchni

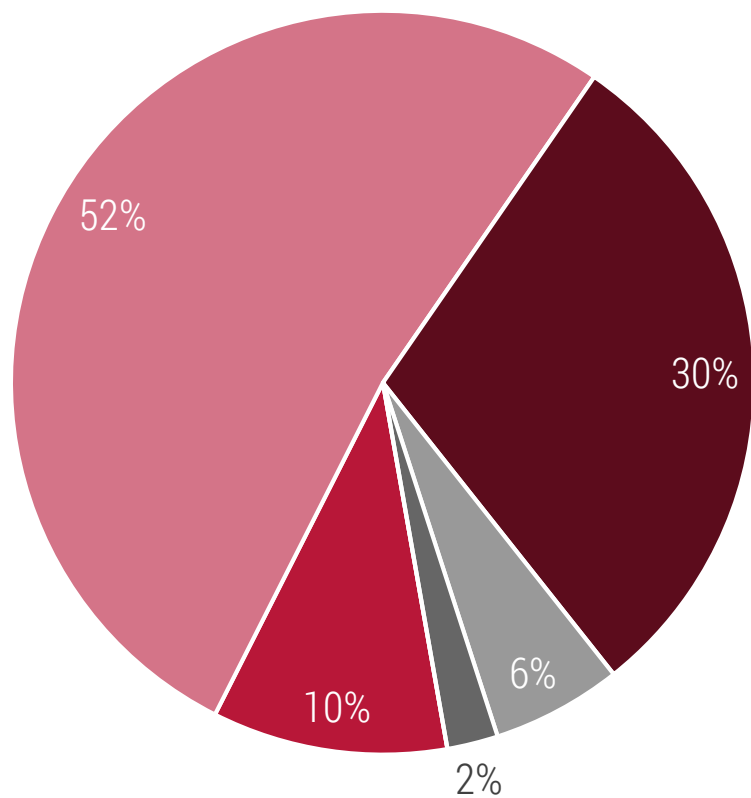
Średni wiek zatrudnionych w górnictwie węgla kamiennego

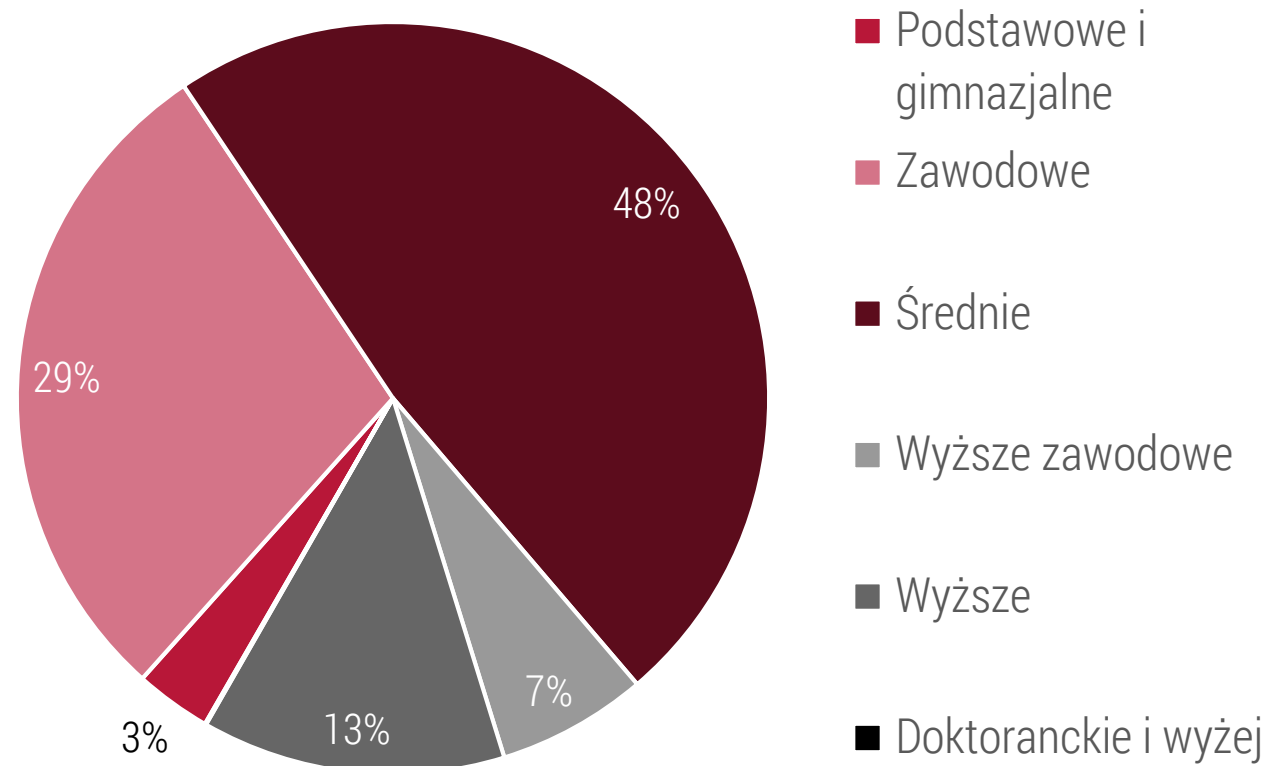
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARP

Struktura pracowników górnictwa węgla kamiennego wg wykształcenia poprawia się. | :

Poziom wykształcenia pracowników w 2007 r.

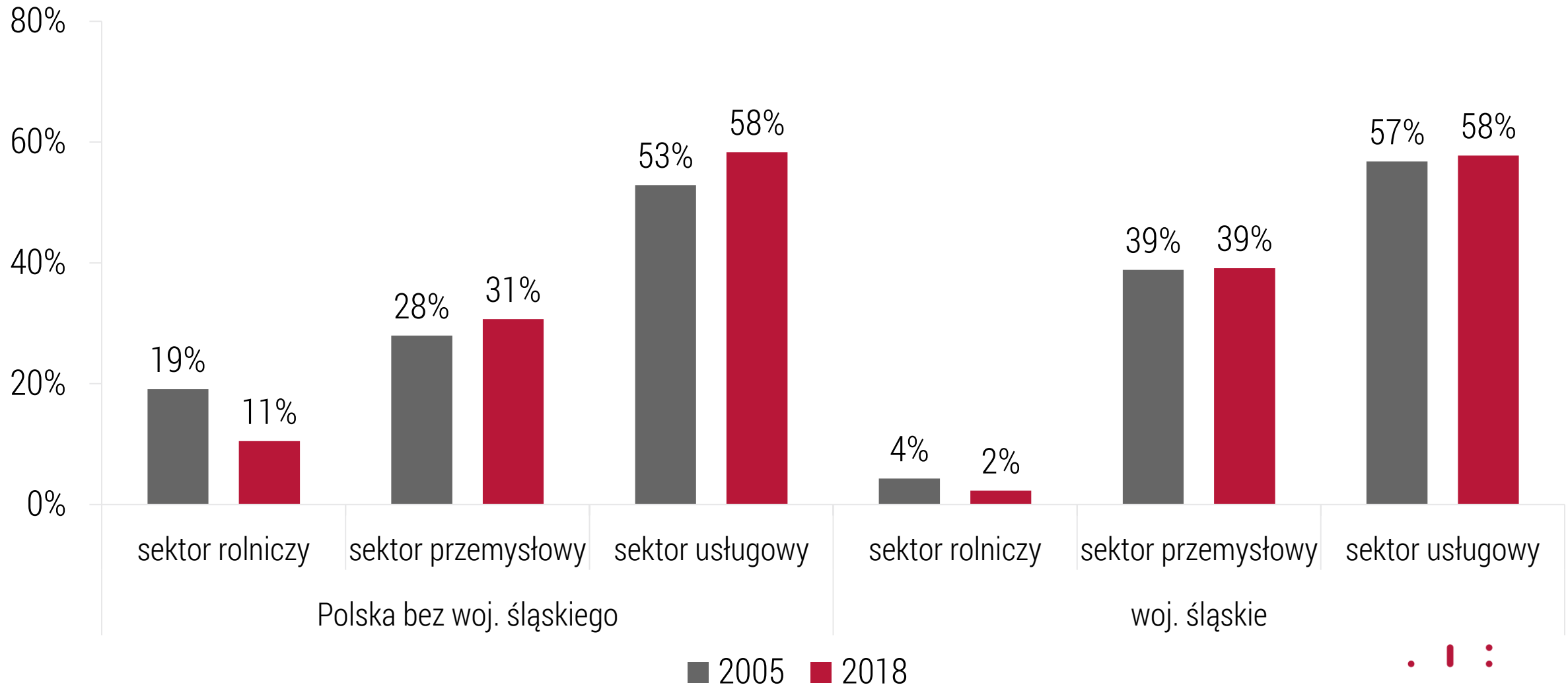
Poziom wykształcenia pracowników w 2019 r.

- Podstawowe i gimnazjalne
- Zawodowe
- Średnie
- Wyższe zawodowe
- Wyższe
- Doktoranckie i wyżej

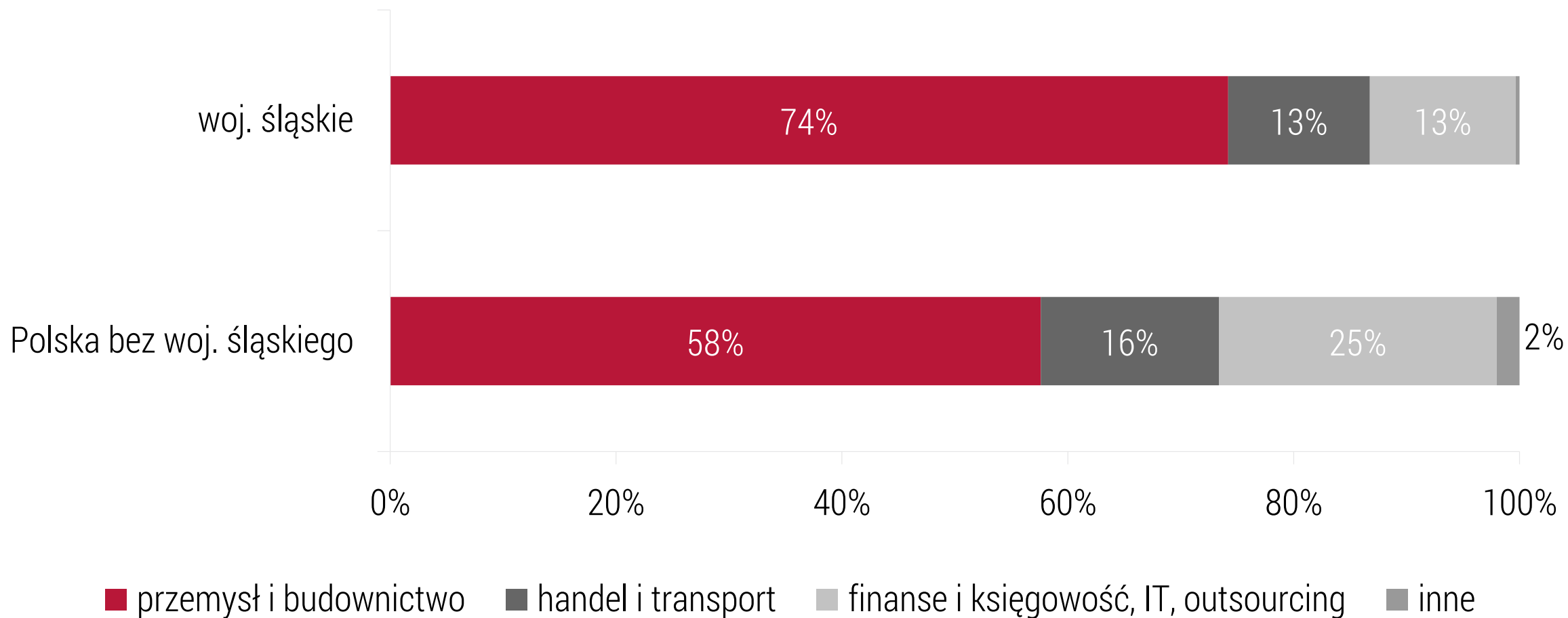
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych ARP

Śląski rynek pracy wyróżnia się w Polsce wysokim udziałem pracujących w przemyśle

Źródło: opracowanie własne na podstawie BAEL GUS (dane średnioroczne)

Również inwestycje zagraniczne na Śląsku w większym stopniu dotyczą przemysłu . | :

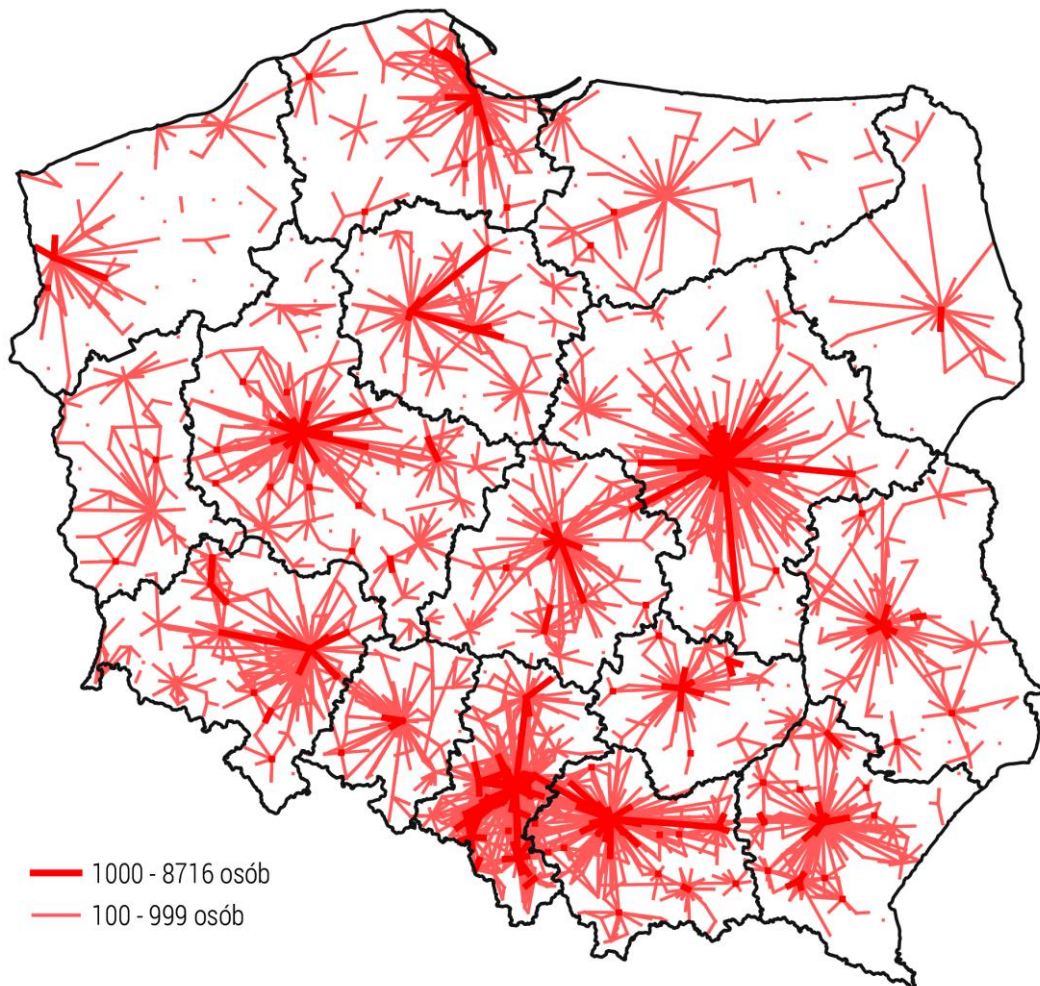

Źródło: opracowanie własne na podstawie bazy danych PAIH – Inwestorzy zagraniczni w Polsce

Mieszkańcy woj. śląskiego są jednymi z najbardziej mobilnych w Polsce śląski rynek pracy jest dobrze zintegrowany przestrzennie

Dzienne dojazdy do pracy do 90 minut

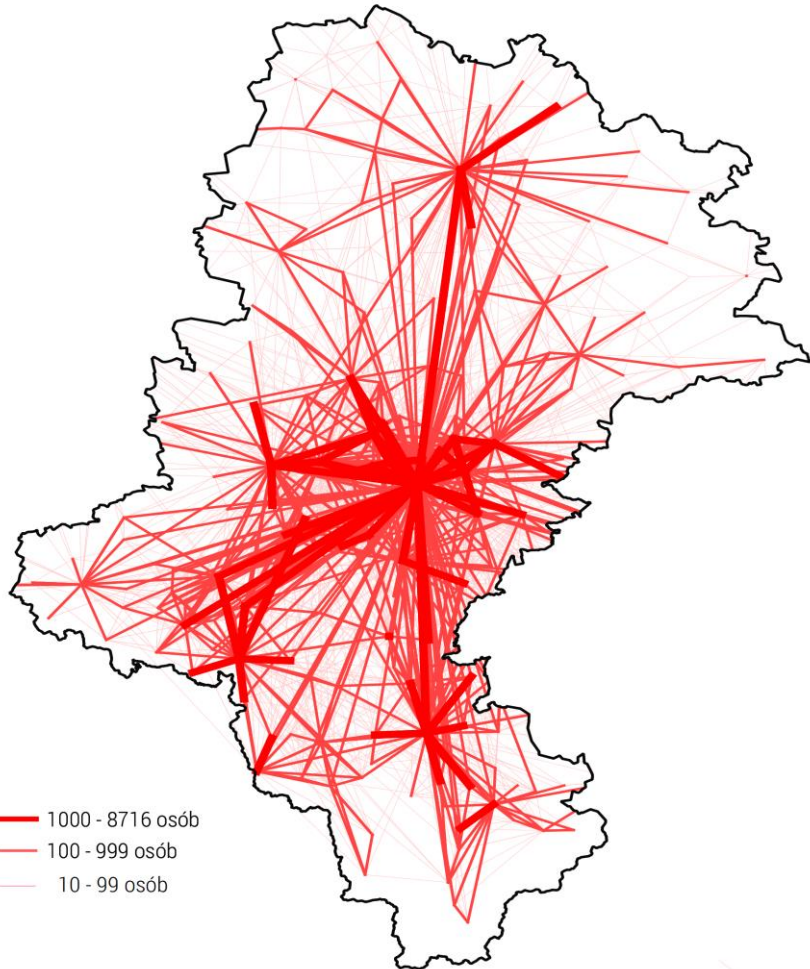
- W Polsce do pracy poza gminę zamieszkania dojeżdża 30% osób
- W województwie śląskim ponad 40%
- Większość regionu jest w zasięgu metropolitalnego / subregionalnego rynku pracy

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS (2016)

Do pracy do Katowic codziennie przyjeżdża ponad 100 tys. osób

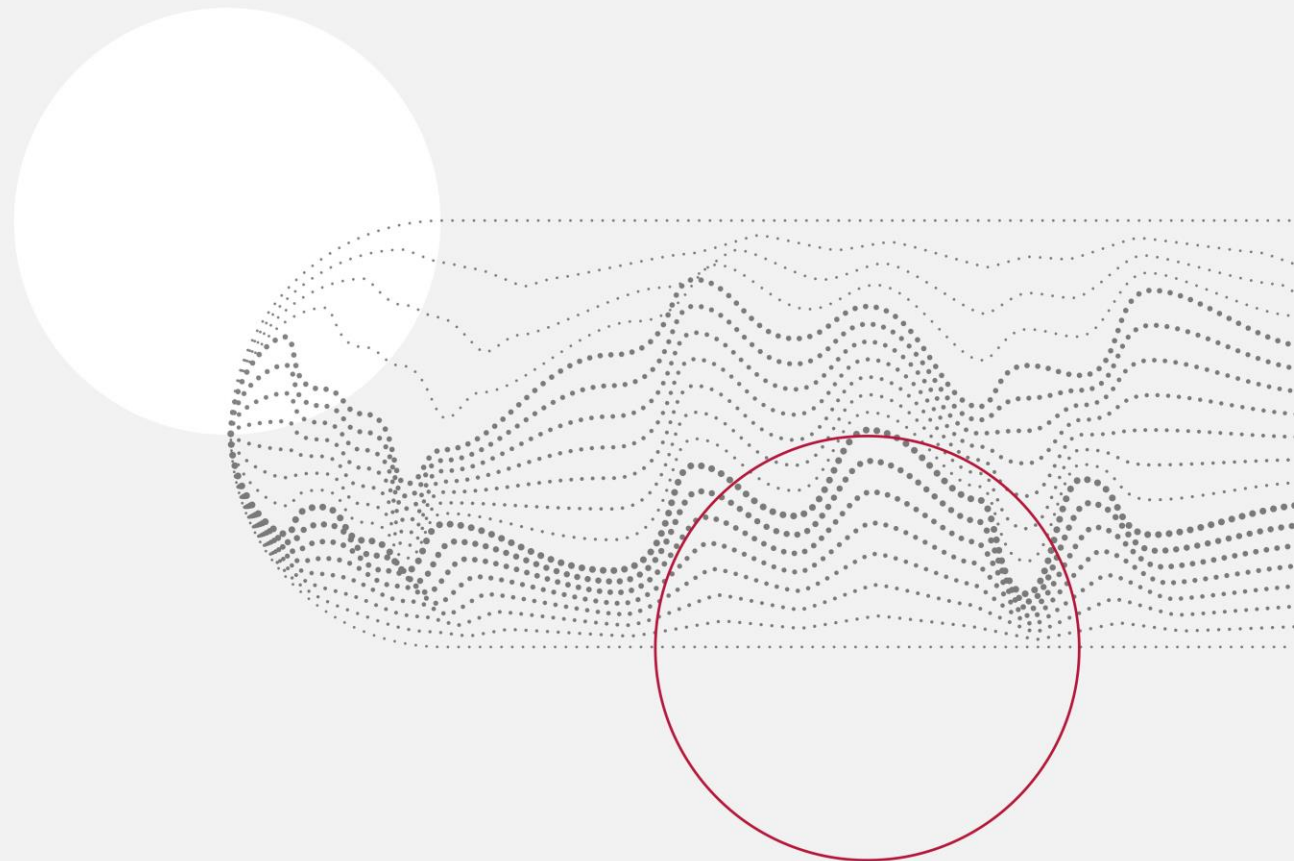
Dzienne dojazdy do pracy do 90 minut

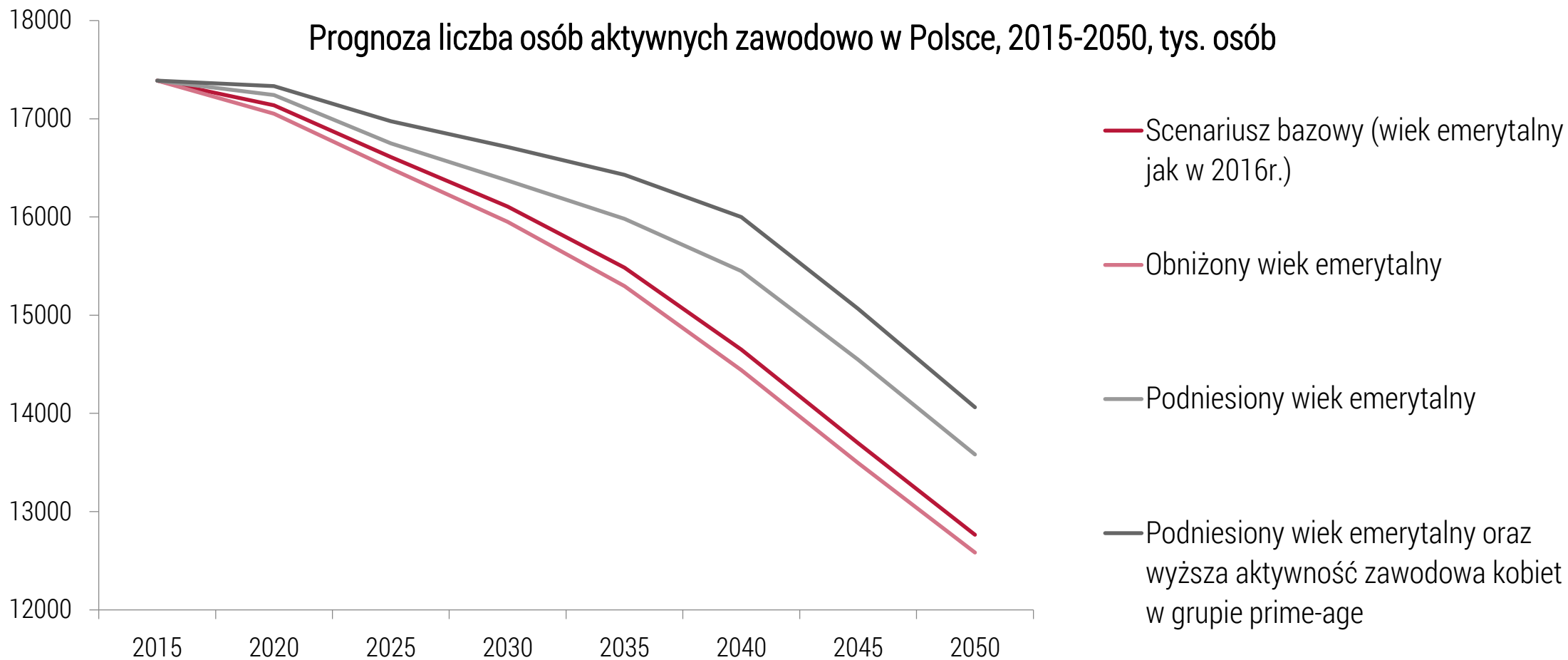
- Więcej osób dziennie dojeżdża tylko do Warszawy
- Katowice to cel 22% wszystkich dojeżdżających do pracy poza gminę w regionie
- 6 na 10 największych strumieni dziennych dojazdów do pracy w Polsce trafia do Katowic lub Gliwic

Źródło: opracowanie własne na podstawie GUS (2016)

SCENARIUSZE

Z powodu zmian demograficznych, przez następne kilkadziesiąt lat obniżyć będzie się liczba osób aktywnych na rynku pracy w Polsce (populacja też)

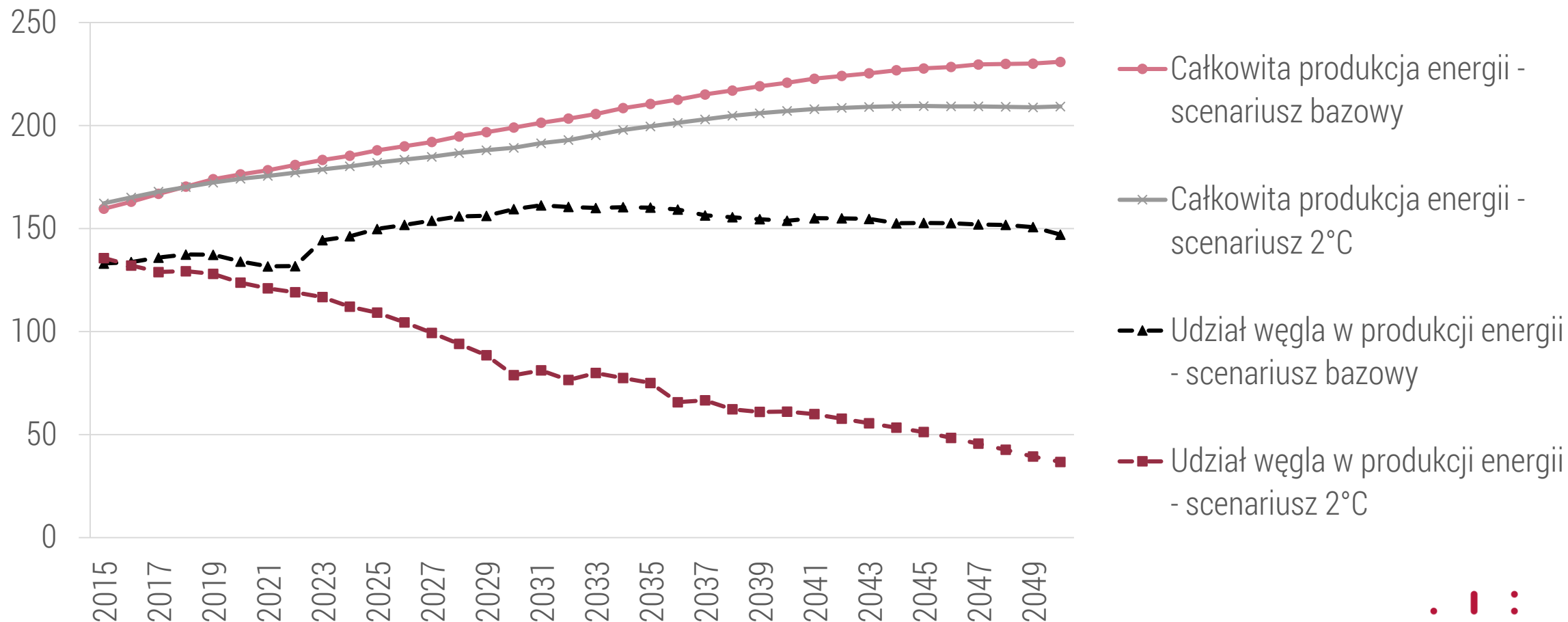

Źródło: Kiełczewska A., Lewandowski P. (2017) Starzenie się ludności a podaż pracy w Polsce w horyzoncie roku 2050, w: Starzenie się ludności, rynek pracy i finanse publiczne w Polsce, Komisja Europejska i IBS

Cele klimatyczne oznaczają stopniową rezygnację z węgla do produkcji energii

Zmiany udziału węgla w produkcji energii w Polsce w horyzoncie 2050 roku w scenariuszu 2°C [GWh]

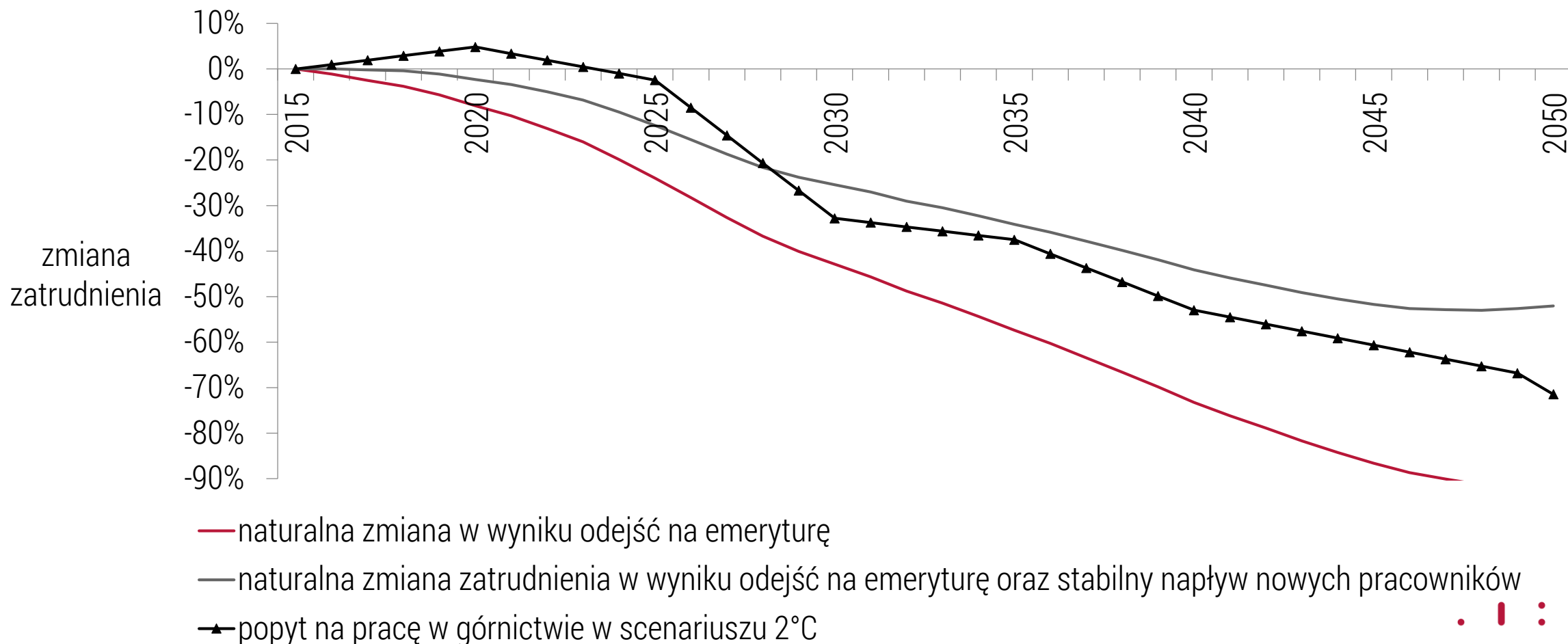

Źródło: Witajewski-Baltvilks et al. (2018)

Cele klimatyczne nie oznaczają jednak masowych zwolnień w górnictwie

Zmiany zatrudnienia w górnictwie węgla kamiennego w horyzoncie 2050 roku w scenariuszu 2° C

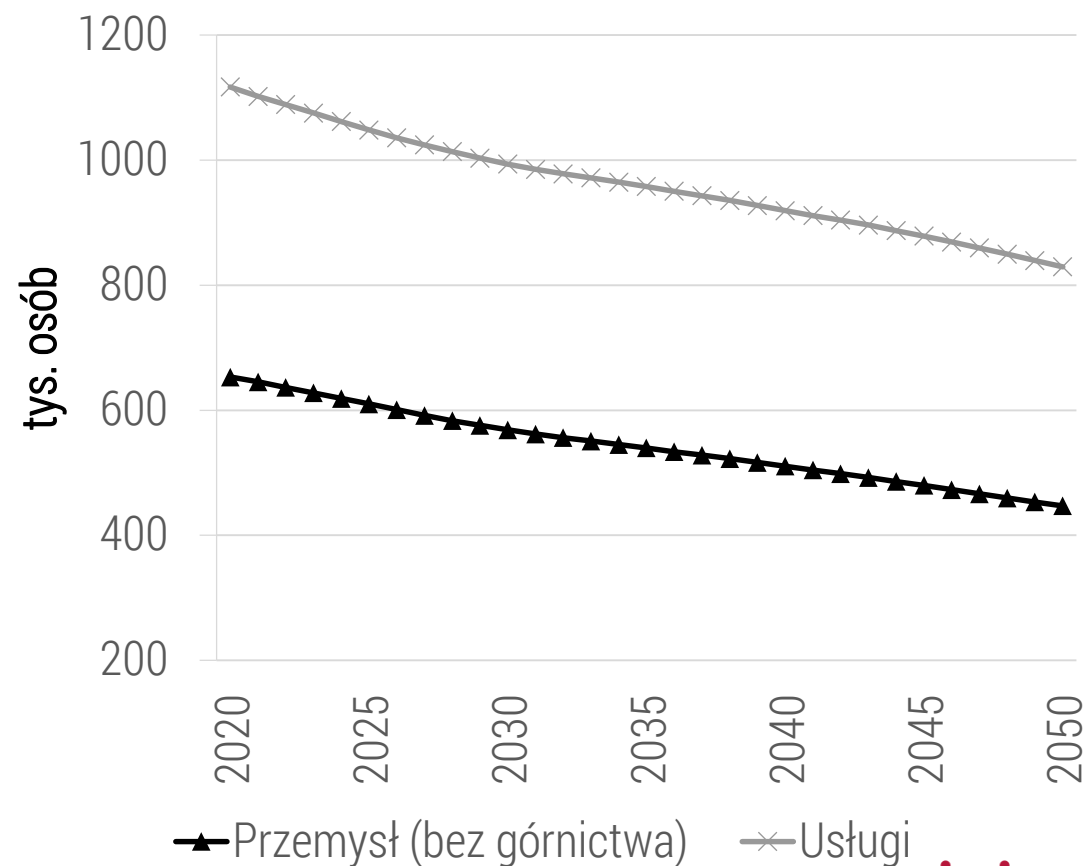
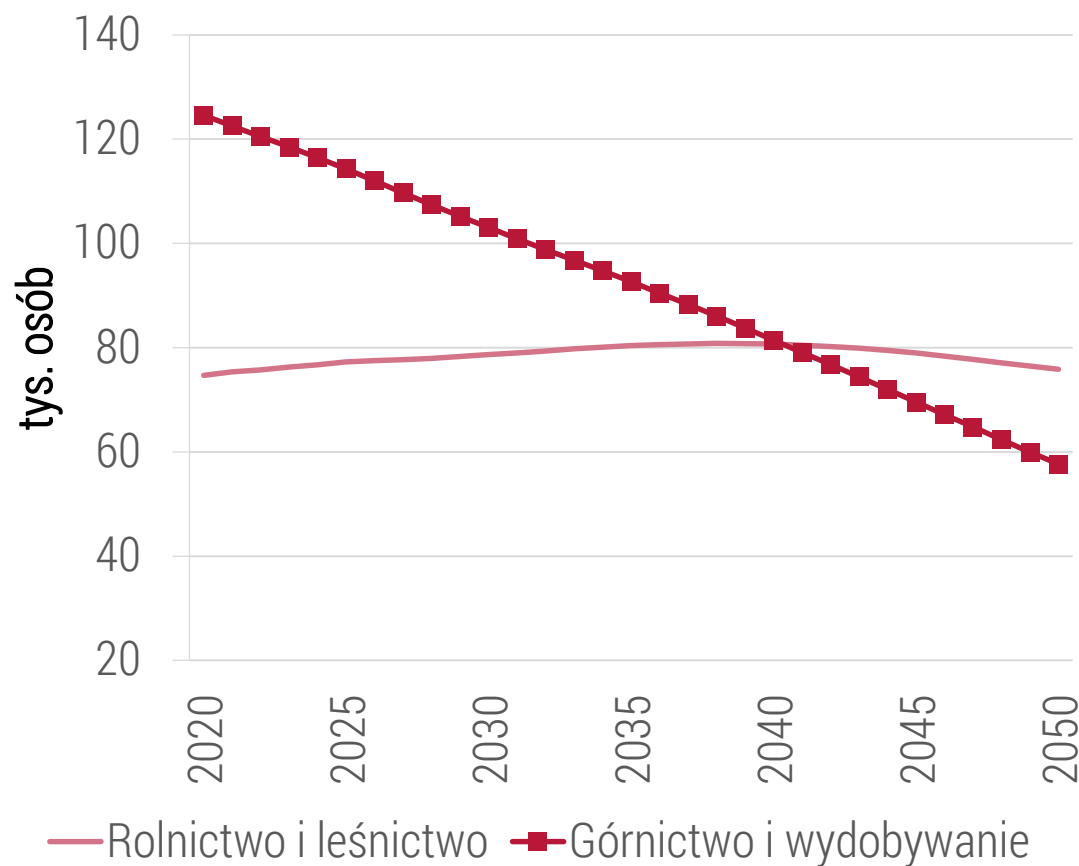

Źródło: Witajewski-Baltvilks et al. (2018)

Poziom zatrudnienia będzie spadać we wszystkich sektorach

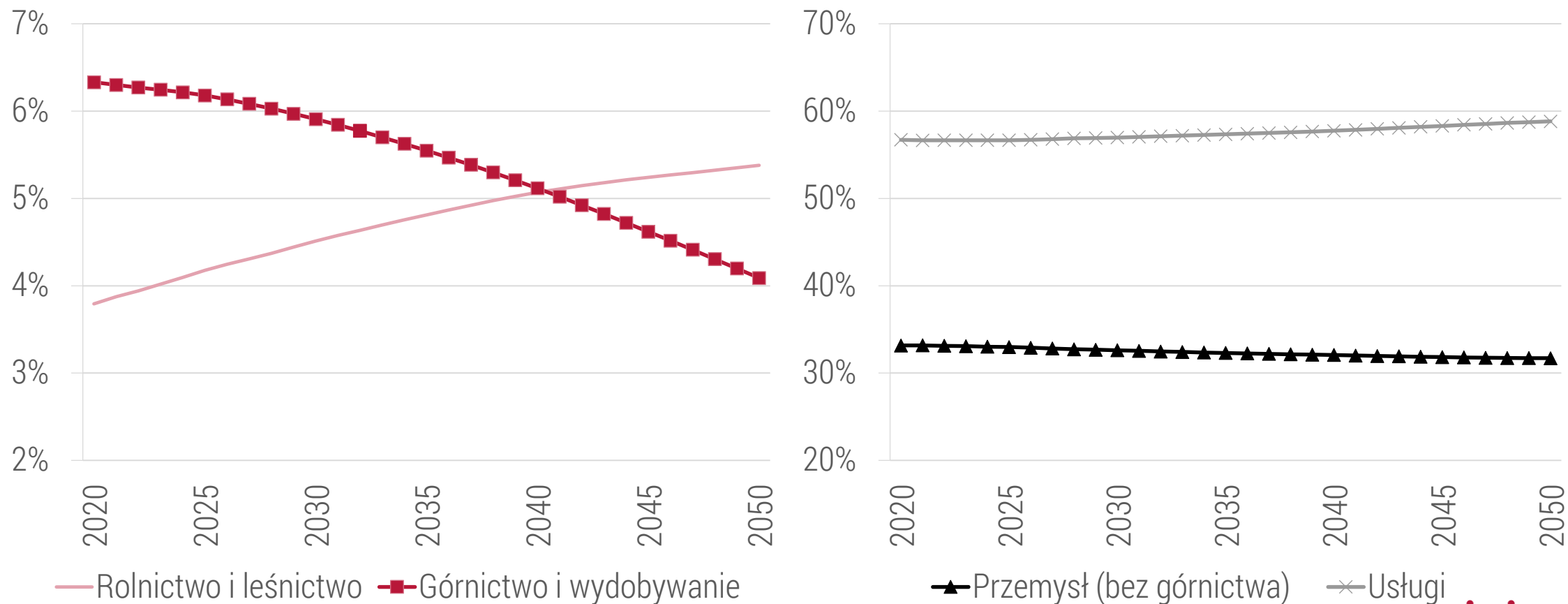
Projekcja zatrudnienia wg sektorów w woj. śląskim w horyzoncie 2050

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników projektu System Prognozowania Polskiego Rynku Pracy

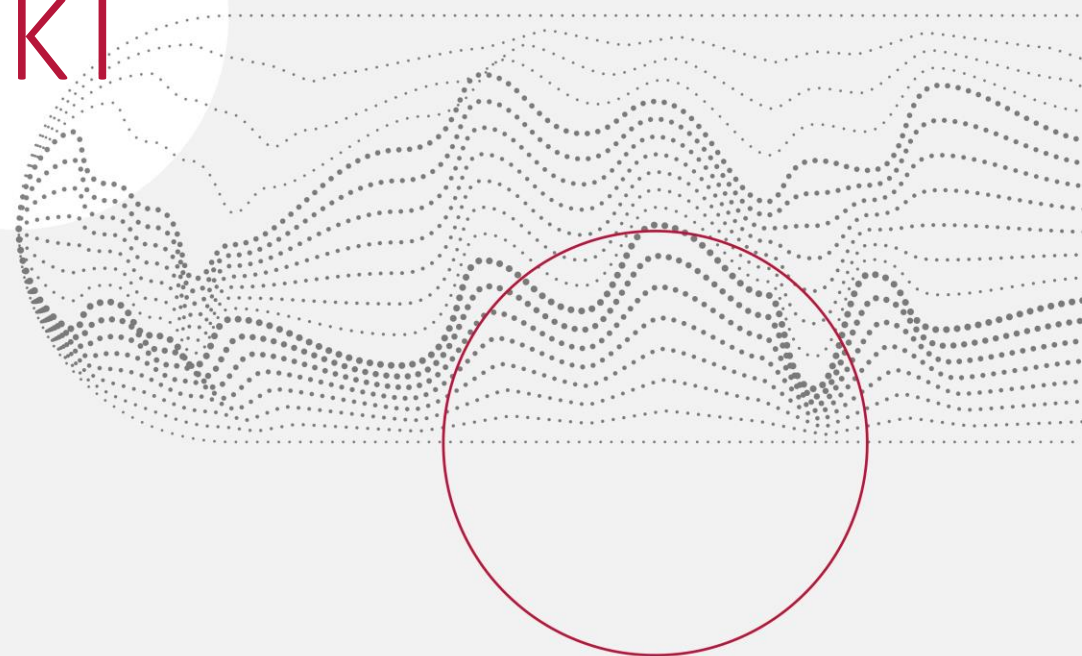
Udział zatrudnienia w górnictwie będzie się obniżał, ale udział zatrudnienia w pozostałych gałęziach przemysłu pozostanie stabilny jeszcze przez dekadę

Projekcja udziałów zatrudnienia w sektorach w woj. Śląskim w horyzoncie 2050.

Źródło: Opracowanie na podstawie wyników projektu System Prognozowania Polskiego Rynku Pracy

WNIOSKI DLA POLITYKI PUBLICZNEJ

Na tle innych regionów węglowych Polski i świata (obecnych i tych z przeszłości), Śląsk ma dobrą pozycję do transformacji

- Wyzwania dla rynku pracy związane z dekarbonizacją są mniejsze niż te związane z transformacją systemową w latach 90tych;
- Najbliższe kilkanaście lat to okazja wykorzystania potencjału przemysłu, który w dalszej przyszłości będzie zatrudniał znacznie mniej ludzi niż teraz;
- Termomodernizacja budynków mieszkalnych, zdrowie, transport publiczny to obszary, w których podniesienie zatrudnienia będzie wiązało się z poprawą warunków życia;
- Wyzwaniem jest nierówność wzrostu i poziomu życia wewnątrz regionu
 - ryzyko powiększającej się polaryzacji

Piotr Lewandowski

Marek Antosiewicz

Jan Frankowski

Joanna Mazurkiewicz

Jakub Sokołowski

piotr.lewandowski@ibs.org.pl
@ibs_thinktank
www.ibs.org.pl

